

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ГАЛИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА**

ПОГОДЖЕНО

Конференцією студентів
Галицького фахового коледжу
імені В'ячеслава Чорновола
Протокол № 1 від 25.08.2023

_____
Валентин ФУРСИК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою
Галицького фахового коледжу
імені В'ячеслава Чорновола
«26» жовтня 2022, протокол № 3
Введено в дію наказом в.о. директора
№ 01/138а від 26.10.2022

Із змінами і доповненнями,

ЗАТВЕРДЖЕНИМИ

Педагогічною радою
Галицького фахового коледжу
імені В'ячеслава Чорновола
«28» серпня 2023, протокол № 1
Введено в дію наказом директора
Наказ №01/59-г від 31.08.2023
Директор _____ Марія БАБ'ЮК

**ПОЛОЖЕННЯ
про організацію освітнього процесу**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	2
2. ОСВІТНІ ПРОГРАМИ.....	13
3. ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ	14
4. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	15
5. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, БЮДЖЕТ ЧАСУ ТА ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	22
6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	30
7. ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	31
8. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА ПРИСВОЄННЯ.....	38
9. МОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	40
10. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ.....	41
11. ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ	41

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію освітнього процесу (далі – Положення) визначає основні засади й принципи освітньої діяльності, особливості формування освітніх програм, їх реалізації і науково-методичного супроводу, оцінювання результатів навчання та присвоєння кваліфікації, забезпечення якості освітнього процесу, прав та обов'язків учасників освітнього процесу при підготовці фахівців з вищою освітою на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти та з фаховою передвищою освітою за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр у Галицькому фаховому коледжі імені В'ячеслава Чорновола (далі – Коледж) .

1.2. Положення розроблене відповідно до Законів України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про фахову передвищу освіту" з урахуванням вимог Законів України "Про загальну середню освіту", "Про позашкільну освіту" та інших нормативно-правових актів у сфері освіти, Статуту Коледжу, Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних

працівників закладів фахової перед вищої освіти, Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти.

1.3. Положення враховує Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти.

1.4. Коледж – заклад фахової передвищої освіти, що провадить освітню діяльність пов’язану із здобуттям фахової передвищої та вищої (за першим) бакалаврським рівнем освіти відповідно до ліцензій Міністерства освіти і науки України. Коледж забезпечує здобуття профільної середньої освіти спрямування.

Організація освітнього процесу у Коледжі здійснюється, відповідно до цього Положення, з урахуванням Стратегії розвитку Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола на 2022-2027 роки, Положення про Педагогічну раду Коледжу, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Коледжі, Правил внутрішнього розпорядку у Коледжі, Кодексу академічної добродетелі та діє в частині, що не суперечить чинному законодавству, загальнодержавній та інституційній нормативній базі управління якістю діяльності Коледжу і є складовою останньої.

Освітній процес у Коледжі – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері освіти, що проводиться через систему навчальних, науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь, формування компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Мета освітнього процесу полягає у реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, розвитку його творчих (креативних) та інноваційних здібностей, підготовці компетентних фахівців, здатних задовольняти потреби особи і суспільства, конкурентоспроможних на регіональному, національному та міжнародному ринках праці.

Освітній процес базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та неперервності освіти, органічного єднання освітньої і наукової діяльності, зв’язку теорії і практики, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій.

1.5. У Положенні терміни вжито у такому значенні:

АКАДЕМІЧНЕ ВИЗНАННЯ – зарахування навчальних дисциплін, кваліфікацій або дипломів одного (українського або іноземного) закладу освіти іншим закладом з метою допуску до навчання, академічної кар’єри в іншому закладі, доступу до іншої трудової діяльності (академічне визнання у професійних цілях).

АКАДЕМІЧНА ГОДИНА – мінімальна облікова одиниця навчального часу, яка служить основою для планування та обліку навчальних занять. Тривалість

академічної години становить зазвичай 45 астрономічних хвилин. Тривалість двох поєднаних академічних годин (пари) може становити від 80 до 90 хвилин.

АКАДЕМІЧНА ГРУПА - офіційно створений відповідно до наказу директора освіти осередок, сформований із здобувачів фахової передвищої або вищої освіти певного року навчання та форми здобуття освіти в межах одного відділення, але не обов'язково за однією спеціальністю.

Кількість осіб у академічній групі, сформованій зі здобувачів фахової передвищої освіти денної форми здобуття освіти, повинна складати:

першого року навчання на основі базової (повної) загальної середньої освіти - не менше 15 і не більше 34 осіб;

першого та інших років навчання на основі освітнього рівня кваліфікованого робітника - не менше 10;

другого-четвертого років навчання на основі базової загальної середньої освіти, першого та інших років навчання на основі повної загальної середньої освіти, а також у змішаних академічних групах першого та інших років навчання, до яких зараховані здобувачі фахової передвищої освіти на основі базової та/або повної загальної середньої освіти, та/або освітнього рівня кваліфікованого робітника - не менше 15 осіб.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ – це сукупність етичних принципів та визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

АКАДЕМІЧНА ЗАБОРГОВАНІСТЬ – це встановлення невиконання студентом навчального плану, яке виникає в разі, якщо: 1) на початок поточного семестрового контролю, що визначений навчальним планом для певного освітнього компонента (дисципліни, практики, курсової роботи), здобувач освіти набрав менше балів (отримав нижчу оцінку), ніж визначена у робочій програмі цього компонента межа незадовільного навчання; 2) під час семестрового контролю з будь-якого освітнього компонента (дисципліни, практики, курсової роботи) здобувач освіти отримав менше балів (отримав нижчу оцінку), ніж визначена у Коледжі межа незадовільного навчання.

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ – процес у сфері освіти, що надає учасникам освітнього процесу можливість навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі освіти, закладі освіти/науковій установі на території України чи поза її межами.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕКСТ – авторський твір наукового, науково-технічного та навчального характеру у формі кваліфікаційної випускної роботи, наукового

видання, статті, підручника, навчального посібника, інших наукових і навчально-методичних праць.

АТЕСТАЦІЯ (здобувачів освіти) – встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам відповідних стандартів освіти.

ДОГОВІР ПРО НАВЧАННЯ – угода, що укладають сторони, які беруть участь в освітньому процесі: здобувач освіти і заклад освіти (установи/організації), установи/особи, які направляють на навчання та оплачують його (якщо навчання здійснюється за кошти юридичних або фізичних осіб). Договір підписують до початку навчання. Після підписання, за необхідності, Договір може бути змінено за згодою всіх сторін.

ГРУПА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ – група педагогічних і/або, науково-педагогічних працівників, для яких Коледж є основним місцем роботи та які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої і фахової передвищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі та відповідають затвердженим кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ – універсальні компетентності, що не залежать від предметної галузі, але важливі для успішної подальшої професійної і соціальної діяльності здобувача у різних сферах для його особистісного розвитку.

ЗАЛІКОВА КНИЖКА - є робочим документом, в якому відображені: перелік навчальних дисциплін освітньої програми, кількість часу на їх вивчення, терміни та результати підсумкового контролю, практичної підготовки, державної підсумкової/підсумкової атестації.

ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ – особи, які навчаються у Коледжі на певному рівні вищої або фахової передвищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЕКТОРІЯ – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтуючись на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траекторія у закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАНЯТТЯ – вид навчального заняття, що проводиться викладачем з одним (кількома) здобувачем(ами) освіти з метою підвищення рівня їх фахової підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН – документ, що визначає послідовність, форму й темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії і створюється закладом освіти у взаємодії зі здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів. До індивідуального навчального плану входять обов'язкові компоненти (навчальні дисципліни, практики, курсові роботи тощо) освітньої програми та дисципліни (види робіт), що вибрані здобувачем освіти у порядку реалізації свого права на вибір - 25% (для освітнього ступеня бакалавр), 10% (для освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр) від обсягу освітньо-професійної програми підготовки.

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ – система освітніх послуг, які гарантовані державою, що базується на принципі недискримінації, урахування багатоманітностей людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

КВАЛІФІКАЦІЯ – офіційний результат оцінювання та визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів освіти, що засвідчується відповідним документом про освіту.

КОМПЕТЕНТНІСТЬ – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей.

КРЕДИТ ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Зазвичай за рівномірного розподілу навчального часу із дисциплін у семестрі один кредит ЄКТС відповідає навчальному навантаженню у три академічні години навчальних занять і самостійної роботи в навчальному тижні; не включає час, що відведено для підсумкового контролю. Навантаження одного навчального року заенною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

МОДУЛЬ – навчальний компонент освітньої програми, в якій кожний освітній компонент містить однакову або кратну кількість кредитів ЄКТС (напр., 6, 12, 18).

НАВАНТАЖЕННЯ СТУДЕНТА – час, що необхідний для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання, який включає всі види навчальної роботи: лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття, самостійну роботу, контрольні заходи, проходження навчальних і виробничих практик тощо.

НАВЧАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ – форма організації освітнього процесу, яка передбачає навчальну діяльність здобувачів освіти під керівництвом, з участю

або в присутності викладача. Тривалість навчального заняття становить одну академічну годину. Два навчальних заняття можуть проводитися без перерви поспіль (пара).

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС (НМК) – сукупність документів, що регламентує цілісний освітній процес із певної дисципліни, містить комплект дидактичних і методичних матеріалів, що спрямовані на її вивчення та засвоєння з урахуванням особливостей навчальної дисципліни. НМК є методичним виданням (методичною публікацією) та інтелектуальною власністю викладача (колективу викладачів). Відповідальність за його якість і збереження покладається на викладача (керівника авторського колективу), за яким закріплена навчальна дисципліна.

НЕВИКОНАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ виникає в разі, якщо студенту у визначений навчальним планом (індивідуальним навчальним планом) термін не відбувається зарахування певної кількості кредитів ЄКТС за виконання на мінімально необхідному рівні обов'язкових і/або вибіркових компонентів освітньо-професійної програми підготовки. Невиконання навчального плану фіксується, якщо особа з будь-якого освітнього компонента (дисципліни, практики, курсової роботи) набрала менше(у) балів (оцінку), ніж визначена у Коледжі межа незадовільного навчання. Дати фіксації виконання/невиконання студентом навчального плану визначаються графіками сесії, захисту практик, курсових, кваліфікаційних робіт, роботи екзаменаційної комісії. Невиконанням навчального плану вважаються також випадки, за яких здобувач освіти не приступає без поважних причин до його виконання: 1) не з'являється на навчання упродовж перших 10 днів семестру на вступному курсі; 2) не надає у встановлені терміни документи про вихід з академічної відпустки.

НЕОБ'ЄКТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

НЕФОРМАЛЬНЕ НАВЧАННЯ – додаткове інституційно організоване навчання, що не завершується наданням кваліфікації певного рівня (етапу, циклу) формальної освіти.

НОРМАТИВНИЙ ТЕРМІН НАВЧАННЯ – стандартна кількість навчальних/академічних років, упродовж яких здобувач освіти має виконати освітню програму. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання програм освіти становить зазвичай 60 кредитів ЄКТС.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС – система науково-методичних і педагогічних заходів, що спрямовані на набуття, примноження та використання знань, умінь й інших компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ – діяльність закладів освіти, що спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу.

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ – визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність установлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

ОСВІТНЯ ПОСЛУГА – комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість і спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА (ОПП) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). ОПП може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

ОПП визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, що необхідні для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими має оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої або фахової передвищої освіти.

ОСОБА З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ – особа з інвалідністю, яка потребує додаткової підтримки для забезпечення здобуття вищої або фахової передвищої освіти.

ОЦІНКА – будь-яка кількісна або якісна міра на основі визначених критеріїв, які використовуються для встановлення рівня опанованих результатів навчання окремої навчальної дисципліни.

ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ – формалізований процес визначення рівня опанування здобувачем освіти запланованих (очікуваних) результатів навчання, що є необхідним для вдосконалення освітнього процесу, підвищення ефективності викладання, розвитку студентів.

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у сфері формальної і/або неформальної освіти, що спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських і/або професійних компетентностей.

ПОЛІТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСВІТИ У КОЛЕДЖІ – сукупність стандартів, рекомендацій і рішень, що прийняті, відповідно до принципів забезпечення якості освітньої діяльності та освіти у Коледжі, і процес їх виконання.

ПОТІК - декілька академічних груп з однієї або кількох спеціальностей,

об'єднаних з метою проведення окремих лекцій або інших навчальних занять.

ПРИСВОЄННЯ КРЕДИТІВ – акт зарахування здобувачу освіти певної кількості кредитів ЄКТС. Присвоєння кредиту ЄКТС підтверджує, що результати навчання студента оцінено, і він виконав вимоги до освітнього компонента чи кваліфікації.

ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ/ОСВІТНЬОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ – акт надання здобувачу освіти певного ступеня освіти/освітньої кваліфікації за результатами успішного виконання відповідної ОПП.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ – найважливіші компетентності, що визначають специфіку програми та включаються до Профілю програми.

ПРОЕКТНА ГРУПА СПЕЦІАЛЬНОСТІ – визначена наказом директора група педагогічних (науково-педагогічних) працівників, що відповідають за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, фахової передвищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначенім Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ – визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати певну професійну діяльність.

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ – невід'ємна частина опису програми, що створена для подання в усталеній формі основної інформації про ОПП. Дозволяє точно позиціонувати ОПП серед інших, що полегшує її розуміння всіма основними зацікавленими особами (стейкхолдерами): здобувачами освіти, роботодавцями, викладачами, агенціями забезпечення якості освіти тощо. Визначає предметну сферу, до якої належить ОПП, її освітній рівень і специфічні особливості, що відрізняють її від інших подібних програм.

ПРОЦЕС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСВІТИ У КОЛЕДЖІ – сукупність процедур, що спрямовані на впровадження принципів забезпечення якості освітньої діяльності та освіти, відповідно до законодавства України та Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, що можна ідентифікувати, спланувати, оцінити та вимірюти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

РІВЕНЬ ОСВІТИ – завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності ОПП, сукупністю компетентностей, які зазвичай визначені стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій.

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ – система забезпечення Коледжем якості освітньої діяльності та якості вищої та фахової передвищої освіти, що передбачає здійснення таких процедур і заходів: 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої та фахової передвищої освіти; 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОПП; 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, педагогічних (науково-педагогічних) працівників Коледжу та регулярне оприлюднення результатів оцінювань на офіційному веб-сайті Коледжу, інформаційних стендах і в будь-який інший спосіб; 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних (науково-педагогічних) працівників; 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною ОПП; 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої, фахової передвищої освіти й кваліфікації; 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного plagiatu в академічних текстах працівників і здобувачів освіти; 9) інші процедури та заходи.

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спеціальні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

СТАЖУВАННЯ – запланований як частина ОПП період здобуття досвіду поза межами закладу освіти (напр., на потенційному робочому місці) з метою розвитку у здобувачів освіти конкретних навичок, знань, умінь.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ – наукове та методичне обґрунтування процесу реалізації освітньо-професійної програми підготовки та основа для створення навчального та робочого навчального планів.

СТУДЕНТ – особа, що зарахована до закладу освіти з метою здобуття вищої освіти ступеня бакалавра, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра.

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД - передбачає розроблення освітніх програм, які зосереджено на результатах навчання, ураховують особливості пріоритетів особи, що навчається, ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження, що узгоджується із тривалістю освітньої програми. При цьому здобувачу освіти надаються більші можливості щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання.

СТУПЕНЕВА ПРОГРАМА – сукупність освітніх компонентів, після успішного виконання всіх вимог яких здобувачу освіти присвоюється відповідний ступінь.

СТУПІНЬ – кваліфікація освіти, яку зазвичай присвоюють після успішного завершення освітньої програми на певному рівні вищої/фахової передвищої освіти.

ФАХОВІ (СПЕЦІАЛЬНІ) компетентності – компетентності, що залежать від предметної сфери та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

ФОРМАЛЬНА ОСВІТА – освіта, що інституціалізована, цілеспрямована, спланована за участі державних і визнаних приватних організацій, має наслідком присудження національно визнаних кваліфікацій у межах певного освітнього рівня (етапу, циклу) та здійснюється у закладах освіти.

ЯКІСТЬ ОСВІТИ – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення внутрішніх та зовнішніх процедур забезпечення якості, певним стандартом освіти та/або договором на надання освітніх послуг.

ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – рівень організації і реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, які встановлені законодавством і/або договором на надання освітніх послуг.

1.6. Положення та зміни до нього затверджуються Педагогічною Радою Коледжу за поданням Науково-методичної ради з питань якості освіти.

1.7. Освітня діяльність Коледжу спрямована на:

створення безпечного освітнього середовища для учасників освітнього процесу;

проводження освітньої діяльності, яка забезпечує формування у здобувачів освіти компетентностей та досягнення ними результатів навчання, передбачених стандартами освіти та відповідними ОПП;

забезпечення якості освіти;

підготовка здобувачів освіти до професійної фахової діяльності відповідно до здобутої освіти;

органічне поєднання в освітньому процесі теоретичного та практичного навчання, наукової, творчої та інноваційної діяльності;

реалізація підходів студентоорієнтованого навчання;

індивідуалізація та диференціація навчання, створення можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії та академічної мобільності здобувачів освіти;

формування особистості, цінностей та переконань здобувачів освіти, реалізація їх здібностей та обдарувань, підготовка до національного спротиву;

набуття здобувачами освіти досвіду вирішення проблем з використанням навчальних, інформаційних, наукових та культурно-мистецьких ресурсів;

забезпечення академічної добroчесності в закладі освіти;

створення умов для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами.

розвиток неперервної освіти впродовж життя;

формування відповіального ставлення до власного здоров'я та збереження навколошнього середовища.

1.8. Організація освітнього процесу у Коледжі ґрунтуються на засадах:

автономності Коледжу у прийнятті самостійних рішень щодо організації освітнього процесу, визначенні форм освітнього процесу та форм і методів навчання;

ефективного використання людського потенціалу, матеріальних, фінансових та інших ресурсів;

забезпечення якісної освіти за усіма освітніми програмами;

академічної мобільності здобувачів вищої, фахової передвищої освіти та педагогічних (науково-педагогічних) працівників;

функціонування системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти;

формування довіри до Коледжу у споживачів освітніх послуг, працедавців, закладів освіти України та зарубіжних країн.

1.9. Організація освітньої діяльності Коледжу передбачає:

інтеграцію освіти, досліджень і виробництва;

забезпечення конкурентоспроможності завдяки високій гарантованій якості;

побудову освітніх програм на компетентнісній основі, відповідно до рівнів Національної рамки кваліфікацій;

забезпечення єдиного підходу до розробки освітніх програм усіх рівнів та ступенів із обов'язковим урахуванням освітніх і професійних стандартів, визначенням критеріїв оцінювання результатів навчання (знань, умінь, навичок та інших компетентностей), термінів і порядку підтвердження отриманих особою кваліфікацій;

незалежну та об'єктивну оцінку набутої кваліфікації;

розробка академічної політики на основі аналізу потреб ринку праці та перспектив розвитку відповідних галузей;

сприяння набуттю студентами професійної кваліфікації;

визнання якісної практичної підготовки студентів як необхідної умови здобуття кваліфікацій усіх рівнів;

гарантування рівності й доступу до освітніх програм Коледжу тих груп осіб, які через недоліки освітнього характеру, що спричинені особистими,

соціальними, культурними або економічними обставинами, потребують особливої підтримки для реалізації свого освітнього потенціалу;

незалежність освітньої діяльності від впливу політичних партій і релігійних організацій;

участь усіх працівників Коледжу (адміністрація, педагогічні (науково-педагогічні) працівники), навчально-допоміжний, адміністративно-господарський персонал) у забезпеченні освітньої діяльності Коледжу;

залучення усіх категорій працівників Коледжу, здобувачів освіти, випускників і роботодавців до заходів із забезпечення якості освітніх програм.

1.10. Освітній процес за рівнями вищої освіти здійснюється з урахуванням визнаних в Європейському просторі вищої освіти (далі – ЕПВО) та рекомендованих Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою механізмів і процедур із дотриманням вимог Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в ЕПВО.

1.11. Зміст освіти визначається освітньою (освітньо-професійною) програмою, структурно-логічною схемою підготовки, навчальними планами, робочими навчальними планами, індивідуальним навчальним планом студента, програмами навчальних дисциплін, нормативними документами органів державного управління вищою/фаховою передвищою освітою та Коледжу і відображається у відповідних навчальних і навчально-методичних матеріалах.

1.12. Нормативні акти Коледжу щодо освітніх програм, організації практичної підготовки, оцінювання результатів навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої і фахової передвищої освіти, екзаменаційної комісії, що регламентують окремі аспекти освітнього процесу, не мають суперечити цьому Положенню.

2. ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

2.1. Освітня діяльність у Коледжі на різних рівнях освіти здійснюється за відповідними освітніми (освітньо-професійними) програмами (далі – ОПП).

2.2. ОПП Коледжу спрямовані на здобуття особами, які навчаються вищої освіти за ступенем бакалавра та фахової передвищої освіти за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра.

ОПП також можуть бути спрямовані на здобуття особами, які навчаються, профільної середньої освіти професійного спрямування.

2.3. Особам, які успішно опанували відповідну ОПП, Коледж гарантує отримання відповідного диплома або диплома та свідоцтва про повну загальну середню освіту.

2.4. Зміст ОПП Коледжу, крім професійної підготовки, має забезпечувати

формування в осіб, які навчаються, ключових компетентностей, що необхідні для самореалізації, активної громадянської позиції, соціальної злагоди та здатності до працевлаштування у суспільстві знань, зокрема:

формування духовних і моральних цінностей на рівні, який сприятиме їх інтеграції у суспільство та становленню активної громадянської позиції;

формування картини світу, що адекватна сучасному рівню наукових знань (відповідно до рівня вищої освіти), базових компетентностей у сфері науки та техніки;

комунікативну компетентність, культурну освіченість, здатність до інтеграції до національної і світової культури;

сприяння багатогранному розвитку особистості, у тому числі – формування вміння навчатися з відповідним рівнем самостійності, критичного мислення, творчого підходу, ініціативності, здатності розв'язувати проблеми із застосуванням здобутих знань і навичок, оцінювати ризики, рішучості та конструктивного управління почуттями, підприємливості.

2.5. Порядок розроблення, розгляду та затвердження ОПП, дотримання принципів і процедур забезпечення якості (моніторинг, оцінювання, періодичний перегляд, порядок припинення) визначаються окремим Положенням про освітньо-професійну програму.

3. ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

3.1. Навчання у Коледжі може здійснюватися за такими формами:

інституційна: (очна (денна), заочна);

3.1.1. Очна (денна) форма здобуття освіти – це спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі, проведення, як правило, навчальних занять та практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року. Здобуття фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти проводиться лише за денною формою. У встановленому законодавством порядку студенти денної форми здобуття освіти мають право відповідно до законодавства на стипендіальне забезпечення, пільги на проїзд у транспорті, поселення в гуртожитку, відстрочку від військової служби тощо.

3.1.2. Заочна форма здобуття вищої освіти – це спосіб організації навчання здобувачів вищої освіти шляхом поєднання очної форми освіти і контрольних заходів під час короткострокових сесій та самостійного оволодіння освітньо-професійною програмою у міжсесійний період. Тривалість періоду між навчальними заняттями та контрольними заходами не може бути меншою, ніж один місяць. Освітній процес за заочною формою навчання організовується з урахуванням передбачених чинним

законодавством пільг для осіб, які поєднують роботу із навчанням.

3.2. Особа, яка навчається, може поєднувати форми навчання. Не допускається одночасне навчання на двох програмах денної форми.

3.3. Рішення про запровадження певної форми здобуття фахової передвищої або вищої освіти, визначеного Законами України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» ухвалює Педагогічна рада Коледжу, якщо це не суперечить стандарту фахової передвищої або вищої освіти з відповідної спеціальності.

3.4. Організація освітнього процесу за кожною формою здобуття фахової передвищої або вищої освіти здійснюється відповідно до законодавства, її особливості в Коледжі зазначаються в Положенні.

4. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

4.1. Освітній процес реалізується із застосуванням таких форм:

1) навчальні заняття (лекція, семінарське заняття, практичне заняття, лабораторне заняття, консультація), включаючи індивідуальне навчальне заняття;

2) самостійна робота (самостійне опанування освітніх компонентів, індивідуальне завдання, у т. ч. курсове й дипломне проєктування (роботи)), включаючи виконання індивідуальних завдань;

3) практична підготовка (навчальні та виробничі практики, науково (пошуково)-дослідницька робота);

4) контрольні заходи (іспит, диференційований залік, вхідні та підсумкові контрольні роботи, захист курсових і кваліфікаційних/дипломних робіт тощо), включаючи атестацію здобувачів освіти.

З метою залучення в освітній процес провідних фахівців галузей, працедавців, крім навчальних занять активно використовуються елементи неформальної освіти: фахові тренінги, майстер-класи, круглі столи, екскурсії на виробництво тощо.

4.2. Навчальні заняття проводяться за такими основними видами: лекція, семінарське заняття, практичне заняття, лабораторне заняття, індивідуальне навчальне заняття, консультація.

4.2.1. **ЛЕКЦІЯ** – це вид навчального заняття, що полягає у викладі теоретичного матеріалу окремої теми (тем) певної навчальної дисципліни для потоку (декількох академічних груп). В окремих випадках лекція може проводитися для однієї академічної групи. Тематика лекцій визначається робочою програмою навчальної дисципліни, яка розробляється кожним

лектором самостійно. Лектор зобов'язаний дотримуватися робочої програми навчальної дисципліни щодо тем лекцій, але не обмежується в питаннях тлумачення навчального матеріалу, послідовності навчального матеріалу, формах і засобах освітньої комунікації.

4.2.2. ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ – вид навчального заняття під керівництвом викладача, що полягає у проведенні здобувачем освіти особисто експериментів (дослідів) з метою підтвердження окремих теоретичних положень певної навчальної дисципліни, набуття практичних навичок у роботі з лабораторним устаткуванням, обладнанням, методикою проведення досліджень.

Лабораторні заняття проводять у спеціально обладнаних приміщеннях (лабораторіях) із використанням лабораторного обладнання, що пристосоване до навчального процесу (хімічних реактивів, лабораторного посуду, приладів, лабораторних установок, спеціального ліцензованого програмного (забезпечення). Допуску здобувачів освіти до лабораторних занять із будь-якої дисципліни передує інструктаж із питань охорони праці й техніки безпеки. Лабораторне заняття включає проведення поточного контролю готовності до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання завдань за темою лабораторної роботи, оформлення індивідуального звіту (протоколу) з виконаної роботи та його захист перед викладачем. Виконання лабораторної роботи оцінюють викладач. При проведенні лабораторних занять академічні групи поділяють на дві-три підгрупи (8-13 осіб). З окремих навчальних дисциплін, з урахуванням правил техніки безпеки та санітарних норм, допускається поділ академічної групи на підгрупи із меншою кількістю осіб.

4.2.3. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ – вид навчального заняття, під час якого викладач організовує детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Перелік тем практичних занять визначає робоча програма навчальної дисципліни. Проведення практичного заняття ґрунтуються на попередньо підготовленому методичному матеріалі – наборі завдань різної складності для розв'язання їх на занятті.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, постановку загальної проблеми викладачем і її обговорення, розв'язання завдань з їх обговоренням, контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Практичні заняття проходять в аудиторіях, що оснащені необхідними технічними засобами навчання. Одним із видів практичних занять є комп'ютерний практикум.

Практичні заняття зазвичай проводять з однією академічною групою (20-25 осіб). З окремих дисциплін практичні заняття можуть проводитися із половиною академічної групи, що визначається специфікою та використанням відповідного технічного оснащення.

4.2.4. СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ – навчальне заняття у формі колективного обговорення наперед визначених викладачем питань, доповідей, рефератів, завдань, есе тощо. Семінарські заняття спрямовано на поглиблення та систематизацію знань здобувачів освіти, організацію та підвищення рівня автономності їх самостійної пізнавальної діяльності, формування оціночних суджень. Перелік тем семінарських занять визначено та затверджено у робочій програмі навчальної дисципліни. На кожному семінарському занятті викладач оцінює якість виконання здобувачами освіти завдань, їх виступи, активність, уміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо. Методику проведення семінарського заняття для конкретної навчальної дисципліни розробляють ті викладачі, що її викладають. Семінарські заняття звичайно проводять з однією академічною групою. У випадку незначної кількості студентів в академічних групах допускається зведення на семінарському занятті двох і більше академічних груп (сукупна кількість студентів у зведеній групі не має перевищувати 30 осіб).

4.2.5. КОНСУЛЬТАЦІЯ – вид навчального заняття, під час якого студент отримує від викладача пояснення щодо окремих теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування; відповіді на конкретні запитання у межах навчальної дисципліни, допомогу у проведенні здобувачами освіти самостійної роботи або виконанні індивідуальних завдань. Консультація може бути індивідуальною або колективною (для здобувачів освіти однієї академічної групи або потоку), залежно від того, консультує викладач студентів з питань, що пов'язані із виконанням індивідуальних завдань чи з теоретичних питань навчальної дисципліни. Час, що відведений для проведення консультацій із конкретної дисципліни, визначається навчальним планом.

4.3. САМОСТІЙНА РОБОТА – форма організації освітнього процесу, за якої студент опановує дисципліну в час, вільний від навчальних занять під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Метою самостійної роботи є засвоєння у повному обсязі навчальної програми та формування в студента здатності бути активним учасником освітнього процесу, уміння самостійно опановувати теоретичні й практичні знання, у тому числі із застосуванням сучасних інформаційних технологій. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів можуть передбачати можливість проведення самоконтролю. Для самостійної роботи студенту також рекомендується відповідна фахова література, підручники, посібники, періодичні видання. При організації самостійної роботи студентів передбачається можливість отримання необхідної консультації або методичної допомоги з боку викладачів. Зміст самостійної роботи за конкретною дисципліною визначається навчальною (робочою) програмою цієї дисципліни та забезпечується навчально-методичними засобами (підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій тощо), завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота також може виконуватись у формі індивідуальних завдань (курсові, кваліфікаційні/дипломні роботи/проекти) тощо). Обсяг часу, що відведений для самостійної роботи студента визначається рівнем освітньої програми за Національною рамкою кваліфікацій, фіксується в описі освітньої програми, навчальному плані та становить (для денної форми навчання, у відсотках від загального обсягу навчального часу дисципліни):

- за освітнім ступенем бакалавра – від 50 до 67 %;
- за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр – від 33% до 66% (1/3-2/3);

4.3.1. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ – один із видів самостійної роботи студентів. До індивідуальних завдань належать: підготовка курсових і кваліфікаційних/дипломних робіт/проектів, рефератів, есе, виконання розрахункових, графічних робіт, оформлення звітів, аналіз практичних ситуацій, підготовка реферативних матеріалів із фахових публікацій, власні дослідження, участь у конференціях, олімпіадах тощо. Індивідуальні завдання, які виконуються в рамках дисципліни, визначаються в робочій програмі навчальної дисципліни. Невиконання без поважної причини визначених робочим і/або індивідуальним навчальним планом індивідуальних завдань є невиконанням навчального плану та вважається академічною заборгованістю.

4.3.2. АНАЛІТИЧНІ ОГЛЯДИ (реферати, есе тощо) – це завдання, які сприяють поглибленню та розширенню теоретичних знань студентів з окремих тем наук (дисциплін), розвивають навички самостійної роботи із навчальною та науковою літературою.

4.3.3. КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЕКТ) виконується відповідно до навчального плану на завершальному етапі навчання певного освітнього рівня та передбачає: 1) систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних виробничих та інших завдань; 2) розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, що пов'язані із темою проєкту (роботи).

Здобувачу освіти надається право обрати визначену в установленому порядку тему кваліфікаційної/дипломної роботи/проекту або запропонувати власну з обґрунтуванням доцільноті її розроблення. Затвердження тематики і керівників кваліфікаційних робіт (за потреби – й мови виконання та/або захисту роботи) здійснює заступник директора перед початком останнього семестру за поданням завідувача відділенням. Порядок захисту кваліфікаційних робіт, їх оприлюднення та зберігання регулюються Положенням про атестацію здобувачів освіти, Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів освіти та Положенням про інституційний репозитарій.

4.3.4. КУРСОВА РОБОТА (ПРОЄКТ) є одним із видів індивідуального завдання, виконується, відповідно до навчального плану, з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, що отримані здобувачами освіти за час навчання, і їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання. Тематика курсових проектів/робіт має відповідати практичним потребам фаху або завданням конкретної навчальної дисципліни. Студент виконує не більше однієї курсової роботи/проекту за семестр. Її захист відбувається перед комісією за участі керівника курсового роботи/проекту. Мета, завдання та порядок виконання курсових робіт/проектів, вимоги до змісту, структури та оформлення, інші вимоги визначено Методичними вказівками (рекомендаціями) до виконання курсових робіт/проектів.

4.3.5. НАУКОВО (ПОШУКОВО)-ДОСЛІДНА РОБОТА – це форма організації роботи студентів, під час якої їх залучають до активної самостійної (або під керівництвом викладача) науково-дослідної діяльності для формування наукового світогляду, розвитку дослідницьких умінь, навичок творчого вирішення практичних завдань. Ця форма сприяє опануванню методології і методів наукового пошуку молодими дослідниками. Науково-дослідна робота студентів у Коледжі здійснюється за такими основними напрямами: 1) науково-дослідна робота в освітньому процесі (визначається навчальними планами та робочими навчальними програмами); 2) науково-дослідна робота студентів у поза навчальний час; 3) науково-організаційні заходи – конференції, конкурси, олімпіади тощо.

4.4. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА – обов'язковий компонент освітніх програм, що спрямований на набуття студентом професійних і загальних компетентностей і передбачає: 1) оволодіння здобувачами освіти сучасними методами, формами організації і знаряддями праці у сфері їх майбутньої професії; 2) формування у здобувачів освіти професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи у реальних ринкових і виробничих умовах; 3) виховання потреби систематично оновлювати свої знання й творчо їх застосовувати у практичній діяльності; 4) розвиток навичок науково-дослідної роботи та вирішення прикладних завдань; 5) формування навичок командної роботи; 6) підвищення здатності до працевлаштування; 7) отримання здобувачем освіти досвіду роботи, що необхідний для присвоєння професійної кваліфікації.

Практична підготовка - форма організації освітнього процесу, що проводиться на базах практики (структурних підрозділах відповідного або іншого закладу освіти, підприємствах, закладах, установах, організаціях) з урахуванням специфіки підготовки за певною спеціальністю з метою набуття здобувачем освіти професійних навичок і вмінь під керівництвом педагогічного працівника закладу освіти та з залученням працівника підприємства, закладу, установи, організації з відповідним фахом.

4.4.1. Практики, залежно від спрямованості та умов проведення,

специфічних для конкретного фаху освітніх цілей, поділяють на такі види:

- навчальна практика;
- виробнича (технологічна, експлуатаційна, конструкторська, педагогічна, медична, економічна, спортивні збори та спеціалізовані тренування з виду спорту тощо залежно від спеціальності (спеціалізації), за якою здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти) практика; переддипломна практика.

Перелік видів практик конкретної освітньої програми, їх зміст, форми, тривалість, терміни проведення визначено в профілі освітньої програми та навчальних планах.

4.4.2. Практичну підготовку здобувачів освіти проводять із врахуванням компетентнісного підходу в органах державної влади, на підприємствах, установах, в організаціях. Організацію практичної підготовки регламентує Положення про проведення практики студентів, інші нормативні документи Коледжу.

4.5. Елементи неформальної освіти:

4.5.1. ФАХОВІ ТРЕНІНГИ – це інтенсивні короткотривалі навчальні заняття, спрямовані на створення, розвиток і систематизацію певних навичок, необхідних для виконання конкретних особистісних, навчальних або професійних завдань, у поєднанні з посиленням мотивації особистості стосовно вдосконалення роботи.

4.5.2. МАЙСТЕР-КЛАС – конкретне заняття із вдосконалення практичної майстерності, що проводиться фахівцем в певній галузі для осіб, які, зазвичай, вже досягли достатнього рівня професіоналізму в цій сфері діяльності.

4.5.3. КРУГЛИЙ СТІЛ – вид групового вирішення тих чи інших питань, якому властиві певний порядок і черговість висловлювань його учасників, а також рівні права і позиції всіх присутніх.

4.5.4. ЕКСКУРСІЯ (навчальна) – заняття, метою якого є спостереження та вивчення різних об'єктів і явищ. Екскурсії поділяють: 1) за місцем в освітньому процесі (вступні, поточні, підсумкові); 2) за цілями (оглядові й тематичні); 3) за об'єктами спостереження. Екскурсії можуть передбачати програми навчальних дисциплін і навчальних практик.

4.6. КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ включають діагностичний, поточний і підсумковий контроль.

4.6.1. Діагностичний контроль проводиться у формі вхідного контролю із дисципліни, атестації, директорських контрольних робіт тощо.

4.6.2. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система

оцінювання рівня знань визначаються робочою програмою відповідної навчальної дисципліни (програмою практики).

4.6.3. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому рівні або ступені або на окремих його завершених етапах. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку із конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, що визначений її навчальною програмою, і в терміни, що встановлені навчальним планом. Здобувач освіти може бути не допущений до семестрового контролю у формі екзамену, якщо у встановлені графіком освітнього процесу терміни він не підтверджив опанування на мінімальному рівні результатами навчання, оцінювання яких, згідно із програмою навчальної дисципліни, має відбутися під час семестру. Терміни семестрового контролю визначають графіки освітнього процесу та захисту курсових робіт/проектів і практик. Екзамени проводяться, згідно із розкладом, який доводиться до відома викладачів і здобувачів освіти не пізніше, як за місяць до початку семестрового контролю. Порядок і методика проведення заліків та екзаменів визначено у Положенні про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти та Положенні про систему оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти. За наявності об'єктивних підстав здобувачу освіти за поданням завідувача відділення та розпорядженням заступника директора з навчальної роботи може бути встановлений індивідуальний графік семестрового контролю.

Екзамен – форма підсумкового контролю, що передбачає перевірку рівня засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що відбувається як окремий контрольний захід. Форма проведення іспиту (письмова, усна) та вид завдань (тест, запитання з відкритими відповідями тощо) визначено у програмі навчальної дисципліни. При визначенні підсумкової оцінки враховують результати навчання, оцінені під час семестру, однак позитивна оцінка з дисципліни не може бути виставлена інакше, ніж у результаті успішного складання іспиту.

Диференційований залік – форма підсумкового контролю, що передбачає оцінювання засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу звичайно на підставі поточного контролю (за результатами роботи на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, а також контрольних заходів). Застосовується, зокрема, при оцінюванні практик і курсових робіт (проектів).

Виставлення підсумкової оцінки здобувачу освіти, що успішно виконав навчальний план, може бути здійснено за його відсутності.

Атестація здобувачів освіти здійснюється екзаменаційною (кваліфікаційною) комісією після завершення навчання на певному освітньому рівні з метою встановлення фактичної відповідності рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів освіти та освітньої програми.

Форми атестації визначено у відповідному стандарті освіти та освітній програмі. Екзаменаційна комісія створюється як єдина для всіх форм навчання ізожної спеціальності. До складу екзаменаційної комісії можуть бути включені представники роботодавців і їх об'єднань. Порядок формування та діяльності екзаменаційної комісії визначається Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів освіти. Рішення екзаменаційної комісії щодо присвоєння кваліфікації є остаточним.

5. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, БЮДЖЕТ ЧАСУ ТА ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

5.1. Освітня діяльність Коледжу у сфері фахової передвищої та вищої освіти здійснюється за освітньо-професійними програмами. Освітня діяльність Коледжу у сфері профільної середньої освіти здійснюється за освітніми програмами профільної середньої освіти професійного спрямування.

5.2. У межах ліцензованої спеціальності Коледж розробляє ОПП та затверджує їх відповідно до Положення про освітньо-професійну програму. Основою для розроблення ОПП є стандарт фахової передвищої або вищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності).

5.3. Освітньо-професійна програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

5.4. Освітньо-професійна програма містить:

вимоги до попередньої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою;

обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої або вищої освіти за відповідною спеціальністю;

зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;

вимоги професійних стандартів (за наявності);

форми атестації здобувачів освіти;

вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

перелік обов'язкових загальних та спеціальних компетентностей випускника.

Освітньо-професійні програми можуть мати корекційно-розвитковий

складник для осіб з особливими освітніми потребами.

5.5. Вимоги до попередньої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за ОПП, визначаються Законами України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» та стандартом фахової передвищої або вищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності).

5.6. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої або вищої освіти за відповідною спеціальністю, вимоги професійних стандартів (за наявності), форми атестації здобувачів освіти, вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освіти, перелік обов'язкових загальних та спеціальних компетентностей випускника визначаються стандартом фахової передвищої або вищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності) або розробниками освітньо-професійної програми (у разі відсутності стандарту фахової передвищої або вищої освіти за відповідною спеціальністю) з урахуванням вимог Законів України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту».

5.7. Зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання, формується розробниками ОПП з обов'язковим використанням переліку обов'язкових результатів навчання, визначених стандартом фахової перед вищої або вищої освіти (за наявності).

Освітньо-професійні програми з спеціальностями, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, мають враховувати додаткові вимоги до правил прийому, структури освітньо-професійної програми, змісту освіти, організації освітнього процесу та атестації випускників, які визначені стандартами фахової передвищої або вищої освіти. Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої або вищої освіти для відповідних освітньо-професійних програм визначається затвердженими стандартом фахової передвищої або вищої освіти програмними результатами навчання.

5.8. Перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання, освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти визначаються розробниками ОПП самостійно. ОПП передбачає дисципліни для вільного вибору здобувачів освіти в обсязі, що становить не менше десяти відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти (загальний обсяг таких дисциплін в ОПП має становити не менше подвійного обсягу в кредитах ЄКТС) та не менше двадцяти відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП вищої освіти.

5.9. Коледж самостійно розробляє освітні програми профільної середньої освіти професійного спрямування з урахуванням галузей знань та/або спеціальностей підготовки фахівців з фаховою передвищою освітою відповідно до законодавства про повну загальну середню освіту. Коледж може використовувати типові або інші освітні програми профільної середньої освіти,

що розробляються та затверджуються відповідно до закону.

5.10. Порядок розроблення, розгляду, затвердження, відкриття, закриття, моніторингу, перегляду ОПП визначається Положенням про освітньо-професійну програму.

5.11. Коледж на підставі відповідної ОПП (освітньо-професійної програми та освітньої програми профільної середньої освіти для підготовки фахівців на основі базової середньої освіти) розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем фахової передвищої освіти програмних результатів навчання.

Навчальний план складається дляожної ОПП заожною формою і дляожної основи здобуття фахової передвищої або вищої освіти. Навчальний план є частиною нормативної документації освітньої програми та в її складі затверджується відповідно до встановленого Коледжем порядку. Порядок розробки, експертизи та введення в дію навчального плану освітньої програми регламентується Положенням про навчальний та робочий навчальний плани.

5.12. На основі навчального плану у визначеному Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача освіти порядку для кожного здобувача фахової передвищої або вищої освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани на кожний навчальний рік. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем фахової передвищої або вищої освіти дисциплін та з урахуванням вимог ОПП щодо вивчення її обов'язкових компонент. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим для виконання здобувачем фахової передвищої або вищої освіти. Вимоги до порядку оформлення індивідуальних навчальних планів визначаються Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача освіти.

5.13. Коледж забезпечує участь здобувача освіти у формуванні індивідуального навчального плану шляхом здійснення вибору навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною ОПП та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти та 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП вищої освіти. При цьому здобувачі фахової передвищої освіти мають право обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для здобувачів вищої освіти в Коледжі або в іншому закладі освіти, за погодженням з директором Коледжу.

5.14. Планування освітнього процесу здійснюється на основі навчальних планів і графіку освітнього процесу. З метою конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний

план.

5.15. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН – це нормативний документ Коледжу, який містить відомості про: спеціальність; освітній рівень (освітньо-професійний ступінь); кваліфікацію; нормативний термін навчання; графік освітнього процесу; розділи теоретичної, практичної підготовки; обов'язкові та вибіркові компоненти освітньої програми (із фіксацією їх обсягу у кредитах ЄКТС і кількості годин навчальних занять); кількість і форми семестрового контролю; підсумкову атестацію; загальний бюджет навчального часу за весь нормативний термін навчання та його поділ на час навчальних занять і час, що відведений на самостійну навчальну роботу; поділ бюджету навчального часу за окремими формами заняття ізожної навчальної дисципліни та за весь термін навчання загалом.

5.15.1. У структурі навчальних планів виділяють обов'язкову та вибіркову складові.

5.15.2. Обов'язкова складова навчального плану за програмами вищої освіти не може перевищувати 75 % від обсягу (90% за програмами фахової перед вищої освіти) (у кредитах ЄКТС) навчального плану та включає навчальні дисципліни, кваліфікаційні/дипломні роботи/проекти, практики та інші види навчального навантаження студента, що спрямовані на досягнення результатів навчання, які визначені освітньою програмою. Обов'язкова складова навчального плану має містити всі компоненти, опанування яких необхідне для присвоєння визначеної програмою освітньої кваліфікації.

5.15.3. Вибіркова складова начального плану, що призначена для забезпечення можливості здобувачу освіти поглибити професійні знання у межах обраної освітньої програми та/або здобути додаткові спеціальні професійні компетентності, має становити не менше 25% (10%) від навчального навантаження освітньої програми. У межах обсягу вибіркової складової особа, що навчається, має право обирати освітні компоненти самостійно.

5.15.4. Навчальні дисципліни плануються в обсязі 3 і більше кредитів ЄКТС, а їх кількість на навчальний рік не перевищує 16.

Оптимальна кількість екзаменів і заліків (без курсових робіт/проектів і практик) за семестр - 8 (але не більше 5 іспитів на екзаменаційну сесію).

5.15.5 Кількість годин навчальних занять у навчальних дисциплінах планується з урахуванням досягнутої здобувачами освіти здатності навчатися автономно та становить (у відсотках до загального обсягу навчального часу, дляенної форми навчання)

- від 33% до 66% за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра

- від 33% до 50% – за рівнями молодшого бакалавра та бакалавра.

5.15.6. Навчальний план за заочною формою навчання містить перелік

дисциплін, що є аналогічним до навчальному плану за денною формою навчання тієї самої освітньої програми, і має меншу тривалість аудиторних занять за рахунок збільшення обсягу самостійної роботи. Відсоток зменшення (порівняно із навчальним планом денної форми навчання) кількості навчальних занять має бути пропорційним для всіх дисциплін навчального плану. Сукупна тривалість навчальних занять за заочною формою навчання зазвичай корелюється в межах 25 % від обсягу навчальних занять плану денної форми навчання тієї самої програми/спеціальності або відповідає обсягу, визначеному відповідним стандартом вищої освіти. Види навчальних занять і форми підсумкового контролю мають збігатися із планом денної форми.

5.15.7. Внесення змін до затверджених навчальних планів здійснюється після їх експертизи на відповідність затвердженій освітній програмі. Якщо запропоновані зміни впливають на програмні результати навчання, то перезатвердженням підлягає освітня програма в цілому.

5.16. ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ – це нормативний документ Коледжу, який є обов'язковою складовою навчального плану у розрізі освітньо-професійної програми, який визначає календарні терміни теоретичного навчання та практичної підготовки, семестрового контролю (екзаменаційних сесій), підготовки кваліфікаційних/дипломних робіт/проектів, атестації здобувачів освіти, канікул, самостійної роботи (для заочної форми навчання). Щорічні графіки освітнього процесу у складі робочих навчальних планів затверджуються заступником директора з навчальної роботи не пізніше, ніж за 5 днів до початку навчального року.

5.16.1. Графік освітнього процесу за денною формою навчання складається з урахуванням таких особливостей:

обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин; навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС. Річний бюджет часу здобувача фахової передвищої та вищої освіти складає 1800 годин;

тривалість навчального року складає 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул;

навчальний рік, крім випускних курсів, триває 12 місяців і розпочинається зазвичай з 1 вересня;

сукупна тривалість теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки та контрольних заходів становить 40 тижнів на рік (крім випускових курсів);

тривалість канікул на навчальний рік (крім останнього року навчання за відповідною освітньою програмою) – не менше 8 тижнів (у т. ч. 3 тижні – під час зимових канікул), але не більше 12 тижнів;

навчальний рік поділяється на 2 семестри (осінній і весняний), теоретичне

навчання впродовж яких завершується екзаменаційними сесіями (зимовою та літньою), під час яких виділяється час на семестровий контроль і складання академічної заборгованості;

навчальні та виробничі практики можуть проводитися як до, так і після екзаменаційних сесій і як до, так і після завершення теоретичного навчання у певному семестрі;

тривалість теоретичного навчання зазвичай становить: 17 тижнів в осінньому семестрі та 23 – у весняному семестрі (крім випускного), тривалість екзаменаційної сесії (зимової і літньої) зазвичай становить 1-2 тижні. Якщо в навчальному семестрі відсутні навчальні дисципліни, які закінчуються іспитами, то екзаменаційна сесія може не плануватися;

для проведення кожної форми підсумкової атестації (кваліфікаційний іспит, захист кваліфікаційної/дипломної роботи/проекту) здобувачів освіти у графіку освітнього процесу виділяється 1 тиждень.

5.16.2. Тривалість семестрів, терміни проведення теоретичних занять (екзаменаційних сесій) можуть бути змінені у разі проведення у відповідному семестрі навчальних і виробничих практик із відривом від теоретичних занять тощо.

5.16.3. Якщо навчальним планом передбачено захист кваліфікаційної/дипломної роботи/проекту, то у графіку освітнього процесу виділяється час для її написання: не менш ніж 4 тижні.

Практична підготовка (навчальні та виробничі практики) проводиться зазвичай із відривом від теоретичного навчання та у графіку освітнього процесу відображається окремо. У разі присвоєння професійної кваліфікації сукупна тривалість виробничих практик із відривом від навчання не може бути меншою, ніж 6 тижнів (за організації практики без відриву від навчання їх тривалість пропорційно зростає).

5.17. Навантаження здобувача освіти з освітнього компонента впродовж періоду навчання (семестру) складається з годин аудиторного навчання (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять, консультацій), самостійної роботи, підготовки та проходження контрольних заходів, на які розподіляються кредити, встановлені для навчальних дисциплін.

5.18. Якщо формою підсумкового контролю з дисципліни є екзамен(и), то на підготовку та проходження кожного з них виділяється один кредит ЄКТС. Якщо курсова робота планується як окремий модуль дисципліни, то на нього виділяється не менше одного кредиту ЄКТС.

5.19. Графік освітнього процесу за заочною формою навчання передбачає навчання в такі етапи:

настановча сесія, під час якої студентів ознайомлюють з основними

завданнями та графіком вивчення навчальної дисципліни, надають загальну інформацію щодо неї, забезпечують методичними матеріалами, пояснюють систему оцінювання навчальних досягнень тощо;

міжсесійний період, під час якого студенти самостійно опановують теоретичний матеріал, виконують контрольні завдання та пересилають їх викладачам;

екзаменаційні сесії, під час яких проводяться всі види навчальних занять (лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття), захисти виконаних курсових робіт та звітів з лабораторних робіт, студенти захищають завдання, виконані у міжсесійний період, проводяться заходи семестрового контролю.

При плануванні слід враховувати, що:

– сукупна тривалість екзаменаційних сесій (разом із настановчою сесією) на першому і другому курсах первого (бакалаврського) рівня вищої освіти (на основі повної загальної середньої освіти) становить до 30 календарних днів на рік (до 15 на семестр);

– сукупна тривалість екзаменаційних сесій (разом із настановчою сесією) на третьому і наступних курсах первого (бакалаврського) рівня вищої освіти (на основі повної загальної середньої освіти) становить до 40 календарних днів на рік (до 20 на семестр);

– сукупна тривалість екзаменаційних сесій (разом із настановчою сесією) на першому і другому курсах первого (бакалаврського) рівня вищої освіти з нормативним терміном навчання 1 рік і 10 місяців (на основі ступеня фахового молодшого бакалавра або молодшого спеціаліста) становить до 40 календарних днів на рік (до 20 на семестр);

– сукупна тривалість екзаменаційних сесій (разом із настановчою сесією) на першому курсі первого (бакалаврського) рівня вищої освіти з нормативним терміном навчання 2 роки і 10 місяців (на основі ступеня фахового молодшого бакалавра або молодшого спеціаліста) становить до 30 календарних днів на рік (до 15 на семестр);

– сукупна тривалість екзаменаційних сесій (разом із настановчою сесією) на другому і третьому курсах первого (бакалаврського) рівня вищої освіти з нормативним терміном навчання 2 роки і 10 місяців (на основі ступеня фахового молодшого бакалавра або молодшого спеціаліста) становить до 40 календарних днів на рік (до 20 на семестр).

При організації заліково-екзаменаційних сесій за заочною формою навчання враховується те, що навчальні заняття можуть плануватися не більш ніж на 6 днів на тиждень і не більш ніж 8 годин на день. При цьому окремо виділяється час для заліків та іспитів, виходячи із норм часу для планування та обліку навчальної роботи.

5.20. РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН – це нормативний документ Коледжу на поточний навчальний рік, що конкретизує види навчальних занять, їх обсяг, форми контролю за семестрами тощо. Робочий навчальний план на навчальний рік розробляють структурні підрозділи для кожної форми навчання за курсами (роками навчання) для кожної освітньої програми. Робочий навчальний план є документом, за яким здійснюється планування освітньої діяльності, її методичне, організаційне, матеріальне та фінансове забезпечення впродовж навчального року.

5.20.1. Вихідними даними для розроблення робочого навчального плану є: навчальний план; 2) графік освітнього процесу; 3) контингент здобувачів освіти, які навчаються за освітньою програмою, або його прогноз; 4) кількість здобувачів освіти, які обрали навчальні дисципліни програми, відповідно до Положення про порядок обрання студентами дисциплін за вибором; 5) інші (ресурсні, санітарно-гігієнічні тощо) чинники, які впливають на проведення навчальних занять і практик.

5.20.2. Розробка робочого навчального плану, його погодження та затвердження регламентується Положенням про навчальний та робочий навчальний плани.

5.20.3. За реалізацію затвердженого робочого навчального плану відповідають завідувач відділення, гарант освітньої програми, викладачі, що входять в групу забезпечення відповідної освітньої програми.,

5.21. Терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентуються розкладами занять, графіками сесій, графіками роботи екзаменаційних комісій, консультацій, захистів курсових робіт (проектів) і практик, а також наказами на проведення практик.

5.22. Розклади занять, графіки проведення консультацій та іспитів, графіки роботи екзаменаційних комісій, накази на проходження практик на кожний семестр формує завідувач відділення, відповідно до графіку освітнього процесу на поточний навчальний рік за кожною спеціальністю, освітньою програмою.

5.23. Розклад має забезпечити виконання навчального плану у повному обсязі щодо навчальних занять. При складанні розкладів і графіків ураховують: розподіл навчального навантаження між педагогічними (науково-педагогічними) працівниками, наявність відповідного аудиторного фонду, територіальне розташування навчальних приміщень/корпусів тощо.

5.24. Розклади занять та екзаменаційних сесій, графіки захистів практик і/або курсових робіт/проектів формує завідувач відділення, затверджує заступник директора з навчальної роботи.

5.25. Графіки роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів освіти формує завідувач відділення, затверджує заступник директора з навчальної роботи та оприлюднюється не пізніше, ніж за місяць до початку її роботи.

6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Діяльність із навчально-методичного забезпечення освітнього процесу передбачає:

розроблення рекомендацій щодо освітніх програм, навчальних планів, програм і робочих програм навчальних дисциплін, підручників, посібників, інших навчально-методичних матеріалів і їх експертизу;

організацію видання підручників (посібників), у тому числі електронних; пов'язане із здійсненням освітньої політики підвищення кваліфікації керівних, педагогічних (науково-педагогічних) працівників;

навчально-методичне забезпечення оцінювання та моніторингу якості освіти.

6.2. Розроблення, експертизу та впровадження навчально-методичного забезпечення у Коледжі здійснюють педагогічні (науково-педагогічні) працівники, циклові комісії, академічний відділ, науково-методична рада з питань якості освіти, Педагогічна рада Коледжу.

6.3. До складу документів, які формують навчально-методичне, організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу та мають бути оприлюднені у відкритому доступі, належать:

стандарти освіти за спеціальностями;

профілі освітніх програм;

навчальні плани підготовки здобувачів освіти за кожною ОПП;

положення та рекомендації щодо оцінювання здобувачів освіти, поточного й підсумкового контролю, критерії оцінювання;

навчальні (робочі) програми всіх обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін, програми практик;

інші матеріали, що визначені рішенням науково-методичної ради з питань якості, цикловими комісіями.

6.4. Програми навчальних дисциплін та програми практик розробляться на підставі відповідної освітньо-професійної програми (освітньо-професійної програми та освітньої програми профільної середньої освіти для підготовки фахівців на основі базової середньої освіти). Вимоги до структури, змісту й оформлення програм навчальних дисциплін та робочих програм навчальних дисциплін визначаються у Положенні про програми навчальної дисципліни.

6.5. Вимоги щодо форми та змісту матеріалів і документів, які є складовими частинами навчально-методичного забезпечення освітнього процесу визначаються у Положенні про навчально-методичний комплекс

дисципліни.

7. ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1. Співвідношення результатів Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, економічності, доступності та зрозумілості методики оцінювання, урахування індивідуальних можливостей здобувачів освіти.

7.1.1. Навчання та форм (методів) і критеріїв оцінювання ґрунтуються на таких засадах:

результати навчання із відповідними стратегіями та критеріями оцінювання визначаються для освітньої програми загалом, для кожного її освітнього компонента окремо (навчальної дисципліни, практики, курсової і кваліфікаційної роботи) та фіксуються у відповідних нормативних документах Коледжу – профілі освітньої програми, робочій програмі навчальної дисципліни тощо;

форми (методи) та критерії оцінювання, що обрані для поточного та підсумкового контролю з навчальної дисципліни (практики, індивідуального завдання, іншого освітнього компонента), узгоджуються із результатами навчання із цієї дисципліни та з видами навчальної діяльності, що реалізовувалися в процесі навчання;

форми (методи) оцінювання забезпечують валідність оцінювання успішності студентів і встановлення факту досягнення результатів навчання. Критерії оцінювання базуються на очікуваних результатах навчання;

форми підсумкового контролю з освітнього компоненту визначаються освітньою програмою та не можуть замінюватися на інші.

7.1.2. Підсумкове оцінювання результатів навчання у Коледжі в групах бакалаврату здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Оцінка здобувача освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних і загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках). У групах фахового молодшого бакалавра підсумкове оцінювання здійснюється за 12-бальною та 5-бальною шкалою. Детально порядок та критерії оцінювання здобувачів вищої та фахової перед вищої освіти регулюється Положенням про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти та Положенням про систему оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти.

7.1.3. Умови визнання успішного навчання у Коледжі:

кредити присвоюються окремим студентам після завершення навчальної діяльності, якої вимагає формальна навчальна програма або окремий освітній компонент, успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

критерієм успішного проходження студентом оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компонента та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом;

мінімальний пороговий рівень оцінки за кожним запланованим для освітнього компонента результатом навчання визначається відповідною робочою програмою навчальної дисципліни (положенням);

здобувач освіти може бути недопущений до підсумкового оцінювання, якщо під час семестру він:

1) не досяг мінімального порогового рівня оцінки тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю;

2) набрав кількість балів, що є недостатньою для отримання позитивної оцінки навіть у випадку досягнення ним на підсумковому контролі максимально можливого результату. Рішення про недопущення оприлюднюється викладачем до початку відповідного контролю;

підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено диференційований залік, визначається як сума оцінок/балів за всіма, успішно оціненими, результатами навчання. Оцінки нижче від мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються;

підсумкова оцінка з освітнього компонента у цілому, підсумковою формою контролю за яким встановлено іспит, визначається як сума оцінок/балів за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оценки нижче від мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються) та оцінка, що отримана під час іспиту. Якщо оцінка студента на іспиті є нижчою від мінімального порогового рівня, то бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною;

за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачу освіти не присвоюються;

якщо здобувач освіти, допущений до семестрового контролю, не бере в ньому участі із залежних від нього причин, вважається, що контроль не складено та отримана оцінка "0" балів ("незадовільно").

Про незалежні від здобувача причини (у т. ч. тимчасову непрацездатність через хворобу), які можуть виправдати його відсутність, він має негайно повідомити завідувача відділення. За своєчасного (не пізніше, ніж упродовж трьох робочих днів після завершення періоду тимчасової непрацездатності) подання відповідної заяви із підтвердженням (довідка встановленого зразка) тимчасової непрацездатності, здобувачу продовжується термін складання семестрового контролю: у межах, що визначені графіком освітнього процесу – за рішенням завідувача відділення, на пізніший термін – розпорядженням

заступника директора з навчальної роботи. Термін подовження складання семестрового контролю не може перевищувати термін тимчасової непрацездатності;

кількість кредитів, які можуть бути присвоєні студенту, що демонструє власні (здобуті поза програмою) досягнення, рівноцінна кількості кредитів, що встановлені для відповідного освітнього компоненту програми;

якщо навчальна дисципліна (практика) триває два й більше семестри, підсумкова оцінка визначається на останньому семестровому контролі.

Порядок формування таких оцінок декларується в робочій програмі навчальної дисципліни та відповідному силабусі курсу.

7.1.4. Забезпечення об'єктивності оцінювання:

здобувачі освіти повинні мати певний час для навчання, перш ніж їх оцінюватимуть;

педагогічні (науково-педагогічні) працівники та інші особи, які залучені до оцінювання (далі – оцінювачі), мають бути ознайомлені із наявними методами проведення тестування та екзаменування, отримати, за необхідності, підтримку для розвитку власних навичок у цій сфері;

оцінювачі мають можливість не брати участь в оцінюванні при виникненні конфлікту інтересів;

оцінювання має бути послідовним, справедливим та об'єктивно застосовуватися до всіх студентів, проводитися відповідно до встановлених процедур;

місце проведення оцінювання, умови роботи та виконання завдань студентами, які мають особливі потреби, мають бути чітко визначені;

упродовж установлених термінів мають зберігатися чіткі та достовірні записи процедур і рішень з оцінювання (залікові та екзаменаційні відомості, протоколи засідань комісій тощо). Роботи студентів (крім тих, щодо яких визначені інші терміни) мають зберігатись упродовж семестру.

7.1.5. Вимоги щодо забезпечення прозорості оцінювання, створення рівних можливостей і упередження несправедливих пільг:

інформація щодо оцінювання має бути чіткою, точною й доступною для всіх учасників освітнього процесу (здобувачів освіти, викладачів, керівників практик);

критерії і методи оцінювання мають бути оприлюднені заздалегідь (до початку оцінювання);

особам, стан здоров'я яких перешкоджає отриманню в повному обсязі передбачених правилами проведення контролю процедур, за заявою на ім'я завідувача відділення, яка подана щонайменше за місяць до оцінювання,

відповідно до доведеної тяжкості перешкоди та обмеженості можливостей може бути подовжений час виконання завдання (але не більш ніж на половину від встановленого терміну) або надано іншу, адекватну ситуації, можливість пройти заходи контролю;

іншим особам, що проходять оцінювання, в яких установлені та підтвердженні медичною довідкою хронічні захворювання або тимчасова непрацездатність, що можуть істотно вплинути на виконання оцінюваної роботи, за заявою на ім'я завідувача відділення, (має бути подана до початку семестрового контролю), також можуть бути надані адекватні ситуації можливості пройти заходи контролю.

7.1.6. Умови проведення оцінювання:

терміни проведення підсумкових оцінювань мають дозволяти ефективно та точно оцінювати запланований результат навчання;

обсяги навантаження процедурами оцінювання для здобувачів освіти та викладацького складу мають бути прийнятними. Зокрема, не допускається складання здобувачем освіти двох іспитів упродовж одного календарного дня. При формуванні графіку іспитів за денною формою навчання іспити студентам плануються не частіше, ніж раз на два-три дні;

графік підсумкового оцінювання, у тому числі останні терміни подання здобувачами освіти своїх робіт, має бути визначений заздалегідь;

форма проведення контролю та його тривалість, особливі вимоги щодо процедури проведення мають бути доведені до відома осіб, які навчаються, завчасно (щонайменше напередодні контролю);

особи, які навчаються, мають бути повідомлені щодо засобів контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання, і щодо наслідків їх порушення;

при проведенні будь-яких форм контролю оцінювачем (екзаменатором, екзаменаційною комісією тощо) має визначатися вичерпний перелік дозволених допоміжних засобів;

особа, яка проходить контроль, не має права використовувати будь-яку зовнішню (сторонню) допомогу;

якщо оцінювач підозрює особу, що проходить контроль, у використанні недозволених допоміжних засобів, він має право запропонувати їй вчинити дії, які б спростували підозру. Якщо особа, що проходить контроль, відмовляється від пропозиції оцінювача, її результат оцінюється як "0" балів ("незадовільно");

якщо здобувач освіти намагається вплинути на результат оцінювання шляхом списування, використовує не дозволені допоміжні засоби чи зовнішню допомогу (обман), його результат оцінюється як "0" балів ("незадовільно");

якщо здобувач освіти порушує порядок проведення контролю, то

оцінювач має право прийняти рішення про припинення процедури. У цьому разі контроль оцінюється як "незадовільний" (0 балів);

порушення у процесі складання іспиту (захисту курсових робіт/проектів і практик) мають бути негайно оголошенні оцінювачем (оцінювачами). Документ, що засвідчує факт порушення (доповідна записка, протокол тощо) має бути переданий керівництву відділення Коледжу в той самий день;

до завершення оцінювання студенти мають отримати інформацію про час оприлюднення його результатів;

терміни для повторного складання підсумкових форм контролю мають бути визначені до початку оцінювань.

7.1.7. Поточний контроль здійснюється під час проведення, практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня

підготовленості здобувача освіти до виконання конкретних завдань. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються викладачем.

7.1.8. Семестровий контроль проводиться у формах контрольних (модульних) робіт, індивідуальних завдань (письмових робіт (у тому числі рефератів, перекладів тощо), курсових проектів та курсових робіт тощо), семестрового заліку, залікового туристського навчально-тренувального походу, передбачених навчальним планом, семестрового екзамену, захисту звіту з практики.

7.1.9. Результати оцінювання під час семестрового контролю мають бути внесені до заліково-екзаменаційних відомостей і (крім негативних результатів) – до залікової книжки здобувача освіти.

7.1.10. Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

7.1.13 Методика, зміст і порядок проведення всіх форм поточного та семестрового контролю, оцінювання курсових робіт/проектів і практик, умови допуску до семестрового контролю, критерії оцінювання результатів для різних рівнів освіти та порядок їх документування регулюються Положенням про систему оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти та Методичними вказівками до виконання курсових робіт/проектів. Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за курс профільної середньої освіти визначаються відповідно до законодавства.

Конкретні умови змісту, методики проведення та оцінювання всіх форм контролю з окремої дисципліни, практики, курсової роботи/проекту визначаються викладачем, гарантом освітньої програми, схвалюються цикловою комісією та відповідно відображаються в робочій програмі та силабусі (для ОС бакалавр) навчальної дисципліни чи практики, методичних вказівках до курсового проектування тощо.

7.2. Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання

7.2.1. Поточний контроль. Упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю (але не пізніше початку семестрового контролю) здобувач освіти може звернутися до оцінювача за роз'ясненням і/або з незгодою щодо отриманої оцінки. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає оцінювач.

7.2.2. Семестровий контроль у формі іспиту. У випадку незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів семестрового контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача (оцінювачів) з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає оцінювач (оцінювачі). У випадку незгоди з рішенням оцінювача здобувач освіти може звернутися до завідувача відділення з умотивованою заявою щодо неврахування оцінювачем важливих обставин при оцінюванні. За рішенням завідувача відділення письмова робота здобувача освіти може бути надана для оцінювання іншому педагогічному (науково-педагогічному) працівнику, що викладає ту саму чи суміжну дисципліну або має достатню компетенцію для оцінювання роботи здобувача освіти. Завідувач відділення ухвалює рішення за заявою здобувача освіти, керуючись аргументами, якими здобувач освіти мотивує свою незгоду з оцінкою, і поясненням (усними чи письмовими) оцінювача. Якщо оцінка першого й повторного оцінювання відрізняється більш ніж на 10 %, то рішенням завідувача відділення робота має бути передана для оцінювання третьому оцінювачу, а підсумкова оцінка визначається як середнє трьох оцінок. В іншому разі чинною є оцінка, що виставлена при першому оцінюванні.

7.2.3. Семестровий контроль у формі диференційованого заліку (захист практики або курсової роботи). За незгоди із результатами захисту курсової роботи або практики здобувач освіти у день оголошення оцінки може звернутися до комісії, яка проводила оцінювання, з незгодою щодо отриманої оцінки. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає комісія. Якщо здобувач освіти не згоден із рішенням комісії і вважає, що мало місце порушення процедури захисту, він може подати письмову заяву завідувачу відділення. Завідувач відділення своїм рішенням формує комісію для розгляду питання дотримання процедури. У разі підтвердження викладених у заяві здобувача освіти обставин за розпорядженням директора (заступника з навчальної роботи) проводиться новий захист з іншим складом комісії.

7.2.4. Підсумкова атестація здобувачів освіти.

За незгоди з оцінкою за кваліфікаційний іспит і/або захист кваліфікаційної/дипломної роботи/проекту здобувач освіти має право не пізніше 12 години наступного робочого дня, що слідує за днем оголошення результату іспиту, подати апеляцію на ім'я директора. У разі надходження апеляції розпорядженням директора створюється комісія для її розгляду.

Апеляція розглядається протягом трьох робочих днів після її подання. Порядок оскарження та розгляду апеляційної скарги визначається Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії з атестації здобувачів освіти.

7.3. Повторне складання семестрового контролю

7.3.1. Повторне складання допускається у випадку отримання незадовільних оцінок. Здобувачу освіти, що одержав під час семестрового контролю не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання іспитів допускається не більше двох разів із кожної дисципліни: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється завідувачем відділення.

7.3.2. Порядок повторного складання у Коледжі регулюється Положенням про порядок ліквідації академічних заборгованостей.

7.4. Використання результатів оцінювання.

7.4.1. Оцінювання результатів навчання є основою для прийняття рішень щодо переведення студентів на наступні курси, присвоєння кваліфікацій, формування рейтингів студентів, а також використовуються для цілей моніторингу освітніх програм.

7.4.2. За результатами оцінювання під час семестрового контролю відбувається зарахування кредитів за окремими навчальними дисциплінами (практиками, курсовими роботами/проектами) і, за умови виконання навчального (індивідуального навчального) плану, допуск студента до навчання у наступному семестрі (переведення на наступний курс).

7.4.3. За результатами семестрового контролю оцінювань за весь період навчання та атестації здобувачів освіти присвоюються освітні кваліфікації (ступені).

7.4.4. Академічний рейтинг здобувача освіти – це його порядкова позиція серед здобувачів освіти певного курсу, спеціальності, освітньої програми, яка визначається рівнем результатів прямих вимірювань навчальних досягнень здобувачів освіти з кожного навчального компонента (дисципліни, практики, курсової роботи/проекту) під час підсумкового контролю.

Академічні рейтинги можуть розраховувати за семестр (семестровий рейтинг), за курс (рік навчання) або за весь термін навчання за визначену освітньою програмою (загальний академічний рейтинг). Якщо інше не визначено відповідним положенням, рейтинговий бал розраховують як середнє з усіх позитивних оцінок, що отримані за визначену освітньою програмою за обраний період часу. Правила розрахунку рейтингових балів для цільових рейтингів (напр., семестрового рейтингу успішності для призначення стипендій) можуть включати інші, крім успішності, компоненти (напр., додаткові бали за участь у науковій діяльності, громадському житті, творчій і спортивній

діяльності тощо) або обмеження щодо включення до рейтингу (за формуєю оплати за навчання, за наявністю академічної заборгованості під час семестру тощо), що визначається Порядком формування рейтингу успішності студентів.

7.5. Порядок визнання результатів навчання, перезарахування освітніх компонентів та кредитів на підставі документів про раніше здобуту (зокрема, незакінчену) професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту визначається Порядком визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін.

Визнання результатів навчання, перезарахування освітніх компонентів та кредитів на підставі іноземних документів про освіту здійснюється після їх визнання відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 5 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні документів про освіту».

7.6. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, академічної мобільності визнаються у Коледжі відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти та Порядку реалізації права на академічну мобільність.

8. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА ПРИСВОЄННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

8.1. Атестація здобувачів поділяється на державну підсумкову атестацію за курс профільної середньої школи, яка проводиться відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 7 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованим в Міністерстві юстиції 2 січня 2019 року за № 8/32979, та атестацію здобувачів фахової передвищої та вищої освіти.

8.2. Атестація здобувачів вищої/фахової передвищої освіти – це встановлення відповідності результатів навчання вимогам освітньої (освітньо-професійної) програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

8.3. Атестація здобувачів вищої/фахової передвищої освіти здійснюється у формах, визначених стандартами освіти з відповідних спеціальностей (за наявності). У випадках, визначених Кабінетом Міністрів України, атестація здобувачів вищої/фахової передвищої освіти здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

8.4. Форми проведення атестації, її організаційно-методичне забезпечення регулюється Положенням про атестацію здобувачів освіти.

8.5. Атестація здобувачів освіти здійснюється екзаменаційною комісією (далі – ЕК) після завершення теоретичної та практичної частини навчання на відповідному рівні вищої освіти або освітньо-професійному ступені фахової передвищої освіти. Терміни проведення атестації визначаються графіком

освітнього процесу.

8.5.1. Порядок створення екзаменаційної комісії, її робота регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів освіти.

8.5.2. Присвоєння кваліфікацій освіти за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра, освітнім рівнем бакалавра здобувачам освіти, які отримали позитивні оцінки за передбаченими освітньою програмою формами атестації, здійснюється наказом директора Коледжу на підставі рішення екзаменаційної комісії.

8.2.5. Оцінювання здобувачів освіти екзаменаційною комісією з атестації здобувачів освіти регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів освіти, включно з розглядом апеляцій.

8.6. Здобувач освіти, який при складанні державної підсумкової атестації отримав незадовільну оцінку, не допускається до атестації здобувачів фахової передвищої освіти; у цьому випадку здобувачу освіти видається академічна довідка встановленого зразка.

8.7. Здобувачі освіти, які не склали кваліфікаційні іспити та/або не захистили випускну кваліфікаційну/дипломну роботу/проект через неявку без поважних причин або отримання незадовільної оцінки, мають право за окремим договором про надання освітніх послуг на повторну (із наступного навчального року) підсумкову атестацію протягом трьох років після відрахування із Коледжу. При встановленні академічного plagiatu повторного захисту роботи на ту саму тему не допускається.

8.8. Документи про освіту

8.8.1. Документ про фахову передвищу освіту - диплом фахового молодшого бакалавра видається особі, яка успішно виконала відповідну освітньо-професійну програму. Невід'ємною частиною диплома фахового молодшого бакалавра є додаток до диплома.

8.8.2. Форма та зміст документів про фахову передвищу освіту відповідають вимогам відповідно до наказу МОН від 26 квітня 2021 року № 466, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 1 червня 2021 р. за № 786/36408.

8.8.3. Здобувач фахової передвищої освіти, який одночасно здобув профільну середню освіту, отримує свідоцтво про її здобуття відповідно до законодавства про повну загальну середню освіту.

8.8.4. Документ про вищу освіту – диплом бакалавра видається особі, яка успішно виконала відповідну освітньо-професійну програму. Невід'ємною частиною диплома бакалавра є додаток до диплома.

8.8.5. Форма та зміст документів про вищу освіту відповідають вимогам відповідно до наказу МОН від 25 січня 2021 року № 102, зареєстрованим в

8.8.6. Коледж самостійно розробляє зразки дипломів про вищу освіту, про фахову передвищу освіту та затверджує їх на засіданні Педагогічної ради.

8.8.7. Особа, відрахована із Коледжу до завершення навчання, отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін (предметів), отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

8.8.8. Зразок академічної довідки затверджений наказом МОН від 25 січня 2021 року № 102, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29 січня 2021 р. за № 122/35744.

9. МОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

9.1. Мовою освітнього процесу у Коледжі є державна мова України. Педагогічна рада Коледжу може прийняти рішення про викладання однієї чи декількох навчальних дисциплін, виконання індивідуальних завдань та проведення контрольних заходів англійською мовою, за умови, що усі здобувачі освіти, які вивчають відповідні дисципліни, володіють англійською мовою. Умовою допуску педагогічного (науково-педагогічного) працівника до викладання іноземною мовою є наявність у нього міжнародного сертифікату рівня не нижче ніж В2.

9.2. Коледж забезпечує обов'язкове вивчення державної мови в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність в обраній галузі з використанням державної мови. Освітньо-професійні програми передбачають набуття необхідних для цього компетентностей шляхом вивчення спеціальної дисципліни (спеціальних дисциплін) та/або в межах інших освітніх компонентів. Освітні програми профільної старшої школи передбачають вивчення державної мови відповідно до законодавства.

9.3. Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, іноземцям та особам без громадянства створюються належні умови для вивчення державної мови. Додаткові заняття з вивчення державної мови можуть бути передбачені за рахунок дисциплін вільного вибору здобувачів освіти, зокрема шляхом збільшення виділеного на них часу.

9.4. Вивчення іноземної мови (іноземних мов) є обов'язковою складовою ОПП. Викладання іноземної мови здійснюється відповідною іноземною або державною мовою.

9.5. Відповідно до ОПП одна або декілька дисциплін можуть викладатися двома чи більше мовами - державною мовою, англійською або іншими офіційними мовами Європейського Союзу, забезпечуючи при цьому здатність здобувачів фахової передвищої та вищої освіти продемонструвати результати навчання відповідної дисципліни державною мовою. Семестровий контроль з таких дисциплін проводиться мовою викладання та державною мовою, виконання завдань державною мовою є обов'язковим для здобувачів освіти.

Перелік іноземних мов, якими здійснюється викладання навчальних дисциплін, визначається Педагогічною радою Коледжу.

9.6. За бажанням здобувачів фахової передвищої та вищої освіти та за наявності відповідних умов Коледж створює можливості для вивчення ними мови корінного народу, національної меншини України як окремої дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням цієї мови, за рахунок дисциплін вільного вибору здобувачів освіти, зокрема шляхом збільшення виділеного на них часу.

9.7. Для навчання іноземців, осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, а також осіб, які визнані біженцями в Україні, осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, осіб, яким надано статус закордонного українця, які перебувають в Україні на законних підставах, та здобувають фахову передвищу чи вищу освіту за кошти фізичних або юридичних осіб, можуть створюватися окремі групи або розроблятися індивідуальні навчальні плани, що передбачають навчання іноземною мовою. При цьому Коледж забезпечує вивчення такими особами державної мови як окремої обов'язкової навчальної дисципліни.

9.8. Атестація здобувачів фахової передвищої та вищої освіти проводиться державною мовою.

10. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

10.1. Цілі, завдання, порядок організації академічної мобільності, умови повернення до місця постійного навчання (роботи), виконання програм академічної мобільності, визнання та зарахування її результатів для здобувачів освіти, які навчаються в закладах фахової передвищої освіти, а також працівників таких закладів визначені Порядком реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 р. № 599).

10.2. Кількість кредитів ЄКТС та заходи контролю за кожним видом та формою академічної мобільності визначаються Порядок реалізації права на академічну мобільність.

11. ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ

11.1. Забезпечення якості освіти належить до основних засад державної політики у сфері освіти. Створення системи забезпечення якості освітньої діяльності та освіти (внутрішньої системи забезпечення якості освіти) у Коледжі регламентують норми Законів України "Про освіту" та "Про вищу освіту", «Про фахову передвищу освіту» й вимоги стандартів вищої та фахової передвищої

освіти. Ці акти визначають, що одним із основних обов'язків керівника закладу освіти є забезпечення функціонування системи забезпечення якості освітньої діяльності та освіти вцілому.

11.2. Основні засади функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності визначено у Статуті Коледжу та Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти. Метою системи забезпечення якості освітньої діяльності та освіти є створення та підтримка умов для якісної підготовки конкурентоспроможних на ринку праці висококваліфікованих фахівців відповідного рівня, що здатні до ефективної професійної діяльності й готові до постійного професійного зростання, соціальної і професійної мобільності.

До основних завдань внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та освіти належать: 1) формування єдиного розуміння критеріїв якості освітньої діяльності та якості освіти Коледжу та способів їх оцінювання; 2) формування системи індикаторів, які дозволяють оцінити та підтвердити якість освітнього процесу; 3) збір, аналіз та інтерпретація інформації про якість освітнього процесу; 4) виділення основних чинників, що впливають на якість освітньої діяльності, прогнозування та упередження негативних змін в якості освіти.

11.3. Основні принципи, процедури та індикатори забезпечення якості освітньої діяльності та освіти у Коледжі, розподіл обов'язків щодо забезпечення якості освітньої діяльності та освіти у Коледжі між структурними підрозділами Коледжу, учасниками освітнього процесу визначено у Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

11.4. Формування та реалізацію політики забезпечення якості освітньої діяльності та освіти:

у Коледжі забезпечують директор, Наглядова рада, Педагогічна рада, Науково-методична рада з питань якості, інші структурні підрозділи, робочі та дорадчі органи, що залучені до процедур забезпечення якості;

на рівні структурних підрозділів – їх керівники (завідувачі відділень, голови ЦК);

на рівні освітніх програм – їх гаранти, циклові комісії та педагогічні (науково-педагогічні) працівники.